

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: wespod. miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztą 20 gr wstawi. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedpłat, nieodnoję pracy, przerwania korespondencji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminalnych dopłat, ani zwrotu ceny abonamentu. Za dalsze ogłoszenia, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo, w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 8. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,232.

Poniedziałek Ludwika kr.
Wtorek N. M. P. Jasnogórs.
Środa Józefa Kalas.

Dziś wschód słońca	4,48	zachód	7,18
Jutro " "	4,50	" "	7,16
Pojut. " "	4,51	" "	7,14

Nr. 99

Wąbrzeźno, wtorek 26 sierpnia 1930 r.

Rok X

Odpowiedź podpalaczom.

Coraz wyraźniej z dniem każdym odsłaniają Niemcy swoje oblicze. Spada maska „pacyfizmu” i „lojalnej współpracy” z koncertem państw europejskich. Gesty nieżyjącego już dziś Stresemana potrzebne były widocznie poto, ażeby od państw zwycięskich wytargować jak najwięcej z obowiązujących świadczeń powojennych, — ażeby przyspieszyć ewakuację Nadrenji. Dziś, po triumfalnym objęciu we władanie niemieckie okupowanej dotąd strefy, odsłania się w całej wyrazistości oblicze odwiecznego zaborcy, w 10 lat po bezprzykładnej klęsce, marzącego o rewizji granic, o nowym „pochodzie na Wschód”. Odwiecznie polskie Pomorze, które przez wiek z górą jęczało pod butem krzyżackim, ziemia kaszubska, wydana przez lat dziesiątki na orgję bezprawia, na gwałty komisji kolonizacyjnej, na walkę eksterminacyjną w kościele i szkole, — miałyby stać się znów przedmiotem dyplomatycznych przetargów, łupem Niemiec, terenem ekspansji dla pruskich snów o utraczonej na zawsze potędze.

Dziś już nietylko zapalna młodzież niemiecka, szczerą agitacją niepoczytalnej prasy, uchwała rezolucję o rzekomo „koniecznej” rewizji granic i o aneksji polskiego Pomorza. Już nietylko organizacje przysposobienia wojskowego, kierowane przez zawodowych podlegaczy w mundurach wojskowych, przez junkrów butnych a głupich, których niczego nie nauczył rok 1918, rok klęski, rok kapitulacji, rok wypadu cesarskich Niemiec, — już nietylko te organizacje dyszą żądzą odwetu i marzą o laurach zwycięskich, o nowym rozlewie krwi, o wykrajaniu z organizmu państwowego Polski nowych dla siebie zdobyczy. Dziś hasła rewizji granic ośmiela się rzucić w zbiedzone masy niemieckiego narodu członek rządu Rzeszy, minister Treviranus, przy milczącym poparciu czynników oficjalnych Niemiec i przy bezkrytycznym czy zbrodniczym poklasku olbrzymiej większości prasy niemieckiej.

P. Treviranus, którego pierwszy występ oratorski z hasłem rewizji granic spotkał się z jednomyślnym odporem społeczeństwa polskiego, z zasłużoną oceną opinii państw zachodu i z oficjalnym protestem naszego rządu, — podtrzymał w nowej mowie, wygłoszonej onegdajszego niedzieli w Kassel na zebraniu partii konserwatywnej, poprzednie swoje stanowisko w całej rozciągłości.

— „Przemówienie, wypowiedziane się za aktywną polityką rewizjonistyczną, jest — woła afroterytynie p. Treviranus, — naturalnym wyrazem uczuć, jakie ożywiają frontowych żołnierzy w Niemczech... Nie widzę powodu, dla którego miałbym odwołać w jakimkolwiek punkcie oświadczenia z mojego przemówienia z ubiegłej niedzieli...”

W tej niesłychanej prowokacji sekunduje mu rząd niemiecki, wydając na temat enuncjacji ministra Treviranusa półoficjalny komunikat, który nie wyjaśnia niczego i ani jednym słowem nie reaguje przeciw zuchwałym wywodom, godzącym w całość terytorjum państwa polskiego. Sekundują mu wszystkie czarne duchy Niemiec, gryzące niecierpliwie wędzidło Traktatu Wersalskiego, kujaące w tajemniczy broń odwetu, podpalające pokój świata swą butą i pragnieniem zemsty.

Przed rokiem już generał v. Seeckt, dyktator związków b. wojskowych i stowarzyszeń przysposobienia wojskowego i wódz niemieckiego militarizmu, powiedział bez osłonek: „Korytarz polski należy do zagadnień bardzo trudnych, jeżeli nie niemożliwych do rozwiązania drogą pokojową...” A te same tendencje rewizjonistyczne usiłuje wtłoczyć w mózgi niemieckich mas i w opinję zagranicy — niemiecka propaganda i prasa.

Sytuacja staje się jasna. Występy p. Treviranusa nie są już tylko niepoczytalnym wybrykiem

Marszałek Piłsudski na czele Rządu.

DYMISJA GABINETU P. SŁAWKA.

Warszawa, 24. 8.

Wczoraj o godzinie 12 minut 30 premier p. pułk. Walery Sławek przyjęty został przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Natychmiast po powrocie z Zamku premier Sławek zwołał na godzinę 5 min. 30 po południu Radę Gabinetową.

O godz. 5 min. 10 Marszałek Piłsudski przybył do Pałacu Rady Ministrów, gdzie zgromadzeni byli już wszyscy ministrowie.

Rada Gabinetowa zajęła się omówieniem ogólnej sytuacji. Jako rezultat Rady Gabinetowej oczekiwane jest zgłoszenie dymisji przez obecny skład Rady Ministrów, dla pozostawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej decyzji.

Decyzji Prezydenta Rzeczypospolitej nie należy oczekiwać zapewne przed poniedziałkiem.

Według przypuszczeń w kołach politycznych, ster rządu powierzony zostanie osobiście Marszałkowi Piłsudskiemu.

Dotychczasowy premier pułk. Walery Sławek obejmie najprawdopodobniej na nowo ster obozu współpracy z rządem.

Zmiany personalne w składzie rządu nie są, według przypuszczeń, przewidywane.

Radę Gabinetową poprzedziła konferencja Marszałka Polski z premierem Sławkiem. Rada trwała przez trzy kwadranse. O godz. 6 min. 15 Marszałek Polski odbył ponowną konferencję z premierem Sławkiem.

FATALIZM PRZESADU ZACIĄŻYŁ NA STRASZNEJ KATASTROFIE POWIETRZNEJ.

Praga, 25. 8. O jednej z największych katastrof w żegludze powietrznej donoszą:

Pilot czeski Sedler przed odlotem z lotniska Kbel oświadczyć miał znajomym:

„W samolocie znajduje się 11 pasażerów, ja i mechanik, czyli razem 13 osób. Poza to jest piątek. Obawiam się nieszczęścia”.

Wśród 11 pasażerów, którzy odnieśli śmierć, znajduje się również kobieta o polskim nazwisku, Marja Rybnicka, żona inżyniera.

Naoczni świadkowie zeznają, że samolot usiło-

Polecono wydać urzędowy komunikat o decyzji zgłoszenia dymisji przez obecny gabinet.

O godzinie 7 min. 15 premier Sławek udał się na Zamek dla wręczenia Prezydentowi Rzplitej formalnej prośby o dymisję gabinetu. Prezydent Rzplitej dymisję przyjął i powierzył ustępującemu gabinetowi pełnienie w dalszym ciągu obowiązków rządowych.

Odnosne dekrety zostały natychmiast wygotowane i podpisane przez Prezydenta Rzplitej.

Jak wynika z dalszych informacji, w chwili, gdy o godz. 12 min. 30 w południe premier Sławek przybył na Zamek, znajdował się u Prezydenta Rzplitej Marszałek Piłsudski.

Prezydent Rzplitej przyjął premiera Sławka w obecności Marszałka Polski. Premier Sławek już wówczas zgłosił swoją dymisję, motywując ją koniecznością zajęcia się wyłącznie kierownictwem obozu Współpracy z Rządem.

Jednocześnie Prezydent Rzplitej przychylił się do przyjęcia tej dymisji, tak, iż Rada Gabinetowa załatwiła sprawę już zdecydowaną w południe.

Przed powierzeniem misji tworzenia rządu Prezydent Rzplitej odbędzie naradę z Marszałkiem Polski.

Utrzymuje się mniemanie, że w razie, gdyby Marsz. Polski przyjął ster rządu, wicepremierem zostanie albo b. premier Świtalski, albo obecny kier. min. skarbu Matuszewski.

wał lądować na placu przed cegielnią najwidoczniej z obawy przed silnym wiatrem i ulewnym deszczem. Próba lądowania nie udała się. Samolot zderzył się z dachem cegielni i stanął po chwili w płomieniach, które ogarnęły również budynek. Z pośród 11 pasażerów i 2 członków załogi 10 odniosło śmierć wskutek poparzenia. Stan zdrowia dwóch osób jest ciężki. Jeden tylko pasażer odniósł lekkie poparzenia. Na miejsce wypadku przybyła niezwłocznie rządowa komisja z Pragi.

Wartość samolotu wynosiła 1.300 tysięcy koron. Samolot zaopatrzony był w trzy motory, które pozwalały rozwijać szybkość do 200 klm. na godzinę.

jednego z ministrów, którego najbliższe wybory zmieść mogą z powierzchni życia politycznego.

Pan Treviranus jest heroldem dzisiejszej niemieckiej myśli państwowej, jego wywody są wykładnikiem zamierzeń na najbliższą przyszłość. Tak też ocenia sytuację i opinja Zachodu, zaalarmowana coraz wyraźniejszą postawą Niemiec, dążących już bez osłonek do przedarcia Wersalskiego Traktatu, do podeptania przyjętych na siebie zobowiązań i umów. Prasa francuska stwierdza na marginesie wystąpienia ministra Treviranusa, że taktyka Niemiec może sprowokować chwilę, kiedy pewne problemy trzeba będzie rozstrzygnąć siłą... Niemcy podpalają pokój świata.

Stanowisko Polski w tej sprawie jest jasne, od dawna głośno, twardo i niedwuznacznie zaznaczone. Bez różnicy warstw i klas, bez względu na wewnętrzne rozbieżności i polityczne tarcia — naród cały na zakusy niemieckie ma tylko jedną jedyną odpowiedź: Ani piędzi ziemi! Stwierdziło świeżo nasze ministerstwo spraw zagranicznych, że — „wszystkie rządy polskie nie opuszczały żadnej sposobności, aby zadokumentować, iż wszelkie roszczenia ze strony niemieckiej do zmiany granic jakakolwiek drogą — zawsze spotkają się z nieodwołalnym sprzeciwem całego narodu polskiego”.

Powtórzyć to należy raz jeszcze, — powtórzyć

tak głośno, by usłyszeli to wszyscy, — wrogowie czy sprzymierzeńcy.

Pomorze, prastara polska ziemia, polski brzeg morski, będący naszym płucem i oknem na świat, nie będzie nigdy przedmiotem handlu, targu, dyplomatycznych „chodów i podchodów”. Pozostanie po wszystkie czasy częścią składową i najcenniejszym klejnotem Państwa Polskiego.

Gdyby zaś ktoś pokusił się drogą przemocy i gwałtu „zabrać Polsce choć piędź ziemi, to przy tej piędzi znalazłaby się cała Polska, jako bojownica”. I „tyle tam wylałoby się krwi, iż wypłynęłaby ona daleko poza granice Polski”.

To ślubowanie złożył przed paru dniami przez usta gen. Rydza-Śmigłego zjazd radomski, złożył ją obóz legjonowy, awangarda polskiego czynu i polskiej myśli państwowej oraz ludność zebrana na uroczystościach w Janowie.

Za ślubowaniem tem opowiada się bez zastrzeżeń cały naród.

Z nikim o ziemie polskie paktować nie będziemy, — każdą próbę gwałtu w morzu krwi utopić potrafimy.

To jest jedyna odpowiedź, jaką usłyszeć winien p. Treviranus na swoje prowokacyjne przemówienie, — jedyna odpowiedź, jaką ze strony polskiej należy cisnąć w twarz wszystkim niemieckim podpalaczom wojennym.

RA

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 30 r. o g. 10,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę

3 regały składowe, 60 par męskiego obuwia, 100 butelek soku i 60 kawałków mydła.

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera 10

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 27. 8. 30. r. o godz. 3,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Adama Nadolnego w Łobdowie dubeltówkę.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 28. 8. 30. r. o godz. 2,45 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Stanisława Swendrowskiego w Przydworzu maciore i cielaka.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 30 r. o godz. 11,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę

kasę rejestracyjną.

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera 10.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 30. r. o godz. 1 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Ottona Kowalskiego w Wąbrzeźnie szafę żelazną.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 27. 8. 30. r. o g. 12 w południe sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Piotra Gutkowskiego w W. Radowiskach

zbiór z około 9 mórg żyta i siasiek żyta.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 27. 8. 30. o godz. 3,45 p. poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Stefana Gumińskiego w Kurkocinie

maszynę do szycia i radio-odbiornik.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 1930 r. o godz. 3-ciej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Heleny Kaźmierczakowej w Wąbrzeźnie ul. Kolejowa

biurko.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy

Dnia 27. 8. 30. r. o godz. 5 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. St. Ziętka w Wałyczu wirówkę

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 27. 8. br. o godz. 4,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę: u p. Pawła Pakalskiego w Niedźwiedziu

lokomobile

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. br. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę: u p. Ludwika Murawskiego w Wąbrzeźnie

kanapę.

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 30 r. o godz. 11 przed p. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Pawła Piotrowskiego w Wąbrzeźnie ul. Kolejowa 61 62

1 biurko

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 1930 r. o godz. 2-giej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Antoniego Makowskiego w Wąbrzeźnie Rynek fortepian

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 1930 r. o godz. 12.45 w poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę

1 lampę

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera 10.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 28. 8. 30 r. o godz. 130 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Ignacego Pakulskiego w Przydworzu

zbiór z około 6 mórg żyta-3 mórg jęczmienia, 1 żreba, ka, 2 maciory i 2 prosiaki

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 30 r. o godz. 12 w południe sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 maszynę do szycia marki „Singer“

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera 10,

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 26. 8. 30 r. o godz. 2,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Marjana Strońskiego w Wąbrzeźnie ul. Chelmińska

2 młockarki

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 28. 8. 30 r. o godz. 145 przed p. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę: u p. Bolesława Gabrycha w Przydworzu

1 cielaka i 1 prosiaka

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy.

Dnia 27. 8. 30 r. o godz. 2 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę: u p. Jana Gortycha w Za Radowiskach

1 siasiek żyta

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno.

Przetarg przymusowy

W piątek, dnia 29 sierpnia br. o godz. 10 przed poł. sprzedawane będzie najwięcej dającemu za gotówkę: u p. Jana Gortycha w Za Radowiskach

3 lustra, umywalka, autobus, 3 stoły, zegar stojący, pomnik, 500 paczek, kawy słodowej, 15 metr. sukna granatowego i 3 metry materiału na spodnie.

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY

Schwarz, burmistrz.

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 27. 8. br. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będę w Kowalewie na rynku przed lokalem p. Neumer najwięcej dającemu za gotówkę

żniwiarę, 2 ubrania, parę butów i parę manszetów.

Rogowski, komorn. sądowy Kowalewo

Przetarg przymusowy

W czwartek, dnia 28. 8. br. o godz. 14-tej sprzedam w Elgiszewie najwięcej dającemu za gotówkę

rower męski, gramofon z 25 płytami, obraz, 6 krzeseł, lustro i kanapę

Zbiórka reflekt. przy oberży p. Szczepanowskiego.

Rogowski, komornik sąd. Kowalewo

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 28. 8. br. o g. 11 sprzedam w Orzechówku najwięcej dającemu za gotówkę:

plaszcz czarny pluszowy.

Zbiórka reflektantów przy oberży p. Malinowskiego

Rogowski, komornik sąd. Kowalewo

Przetarg przymusowy

W czwartek, dnia 28. 8. br. o godz. 1430 sprzedam w Elgiszewie najwięcej dającemu za gotówkę:

3 fury żyta i 11 dużych kaczek.

Zbiórka licytantów u p. Laskowskiego

Rogowski, komornik sądowy Kowalewo.

Przetarg przymusowy

W czwartek, 28. 8. br. o godz. 12,30 sprzedawać będę w Otorodzie najwięcej dającemu za gotówkę

wirówkę.

Zbiórka licytantów u p. Sokólskiego Rogowski, kom. sądowy Kowalewo

Za długi mej córki

Marjan-Jurkiewiczówny

nie odpowiadam

i proszę jej, na moje nazwisko nie udzielać kredytu

Juljan Jurkiewicz

Główny Dworzec.

Samochód

5-cio osobowy, marki Fiat, typ 501 w dobrym stanie korzystnie do

SPRZEDANIA

Zapytania prosimy skierować pod XX do

„Głosu Wąbrzeskiego“

CHŁOPIEC

do biura od natychmiast potrzebny.

Zgłoszenia przyjmuje

Administracja

„Głosu Wąbrzeskiego“ pod Nr. 404.

Mam do oddania dobre suche

gesie-pierze

E. Goetz. Tel. 174

Zgubiona

książeczkę wojskową

uniważniam

Józef Lorenowicz

Czaple, p. Wąbrzeźno

POKÓJ

dobrze umeblowany z osobnym wejściem do

WYNAJĘCIA

Zgłoszenia w admin.

„Głosu Wąbrzeskiego“

Poszukuje się od 1. IX. 1930 r.

2 dzielne

ekspedjentki

i 1 uczennicę

A. Grajkowski

Wąbrzeźno, Hallera 9.

W poniedziałek, dnia 25 bm. i we wtorek, dnia 26 bm. o godz. 8,45 wieczorem

wyświetlamy II wielką serję zachwycającego filmu p. t.

KLUB CZARNEJ RĘKI

W roli tyt. najważniejszy bohater, aktor filmowy, WILLIAM DESMOND, oraz piękna LOLA TODD

Następny program potężny dramat pokus i namiętności, z najpiękniejszym amantem świata IWANEM PETROWICZEM, CARMEN BONI I GINĄ MARES pod tytułem

Miasto miłości
(Studentka z Quartier Latin)

Zapowiadamy **NIEZWYCIEŻONA FLOTA**

